

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-03-67S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**УПРАВЛІННЯ ЗАХИСТОМ
КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ НА
ПІДПРИЄМСТВІ**

SYLLABUS

**MANAGEMENT OF
PROTECTION OF TRADE
SECRETS IN THE ENTERPRISE**

Шифр за ОП	BB5.1	Code in Educational Program
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration
Спеціальність Менеджмент	073	Field of study: Management
Освітня програма: Управління фінансово- економічною безпекою		Educational Program: Management of financial and economic security

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Управління захистом комерційної таємниці на підприємстві» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління фінансово-економічною безпекою», спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2023. 9 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26682/>

Розробник силабусу: Заячківська О.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "30" серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Мельник Л.В., д.е.н, професор кафедри фінансів та економічної безпеки

Керівник (гарант) ОП: Ляхович О.О., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту
Протокол № 1 від "31" серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня програма	Управління фінансово-економічною безпекою
Спеціальність	073 Менеджмент
Рік навчання, семестр	2-й рік, 3-й семестр
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	16 денна / 2 заочна
Практичні заняття:	14 денна / 6 заочна
Самостійна робота:	60 денна / 82 заочна
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	Заячківська Оксана Василівна, к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування

Вікіситет

<http://surl.li/kydqp>

ORCID

0000-0002-8792-9204

Як комунікувати

o.v.zaiachkivska@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метою вивчення дисципліни є: ознайомлення студентів з необхідними теоретичними основами, методичними підходами і практичними навичками щодо принципів, прийомів і методів забезпечення захисту комерційної таємниці.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: визначення поняття та ознак комерційної таємниці; ознайомлення з об'єктами та суб'єктами права власності на комерційну таємницю; визначення прав та обов'язків суб'єктів права власності на комерційну таємницю; характеристика системи законодавства про захист комерційної таємниці; ознайомлення зі способами та формами захисту комерційної таємниці.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2593>

Компетентності

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

ЗК02. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК05. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність виявляти, вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК05. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК08. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК 11. Здатність і готовність здійснювати організацію та управління фінансово-економічних процесів та їх відповідності щодо загальної стратегії та тактики фінансово-економічної безпеки.

СК 12. Здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків.

Програмні результати навчання

ПР03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПР07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПР08. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

ПР10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПР 16. Відшукувати, обробляти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

Структура та зміст освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади комерційної таємниці

Тема 1. Комерційна таємниця: основні поняття, загальна характеристика

Результати навчання: ПР03; ПР06

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2. **Література: 2; 12; 13; 14; 15; 18**

Поняття комерційної таємниці. Критерії визнання інформації комерційною таємницею. Комерційна таємниця в умовах розвитку інформаційної економіки.

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти комерційної таємниці

Результати навчання: ПР07; ПР10

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2. **Література: 1; 4; 5; 6**

Суб'єкти права на комерційну таємницю. Об'єкти права власності на комерційну таємницю. Права та обов'язки суб'єктів права власності на комерційну таємницю.

Тема 3. Система організаційно-правового захисту комерційної таємниці підприємства, її елементи

Результати навчання: ПР03; ПР06

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2. **Література: 8; 18**

Система законодавства про захист комерційної таємниці. Державний захист права на комерційну таємницю. Цивільно-правовий захист комерційної таємниці.

Тема 4. Основні способи захисту комерційної таємниці на підприємстві

Результати навчання: ПР10

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2. **Література: 11**

Активна та пасивна охорона інформації. Юрисдикційна та неюрисдикційна (організаційні та технічні) форми захисту інформації, що становить комерційну таємницю. Вплив комерційної інформації на формування системи захисту інформації.

Тема 5. Правовий захист комерційної таємниці в Україні

Результати навчання:

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2. **Література: 3; 10; 11**

Проблеми правового захисту комерційної таємниці в Україні. Правове регулювання захисту комерційної таємниці за кордоном. Організація системи доступу до зведень, що складають комерційну таємницю підприємства (фірми) та системи їхньої безпеки.

Тема 6. Недобросовісна конкуренція та методи викрадення комерційної таємниці підприємства

Результати навчання: ПР10; ПР16

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2. **Література: 9; 10; 11**

Основні види недобросовісної конкуренції. Неправомірне використання ділової репутації господарюючого суб'єкту. Створення суб'єктом господарювання перепон у конкуренції. Незаконне збирання, розголошення та використання

комерційної таємниці. Недобросовісна конкуренція та методи викрадення таємниць підприємства.

Тема 7. Промислове шпигунство: основні способи та методи захисту комерційної таємниці на підприємстві

Результати навчання: ПР08

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 1. **Література: 10; 11**

Поняття промислового шпигунства, ділової розвідки та історія їх виникнення. Захист інформації від промислового шпигунства. Оперативно-правове регулювання промислового шпигунства.

Тема 8. Відповідальність за порушення законодавства про захист комерційної таємниці

Результати навчання: ПР16

Кількість годин: лекції – 2; практ. – 1. **Література: 7; 9**

Поняття та види відповідальності. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю. Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю. Кримінально-правова відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю.

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: інформаційно-ілюстративний та проблемний методи із застосуванням лекції-візуалізації, експрес-опитування. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань. Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок оцінювання програмних результатів

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МК1	МК2	100
6	8	8	8	6	8	8	8	20	20	

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного вивчення дисципліни. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він може скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому бали модульних контролів скасовуються. Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контролі впродовж семестру, а складати лише підсумковий контроль.

Студенти можуть отримати додаткові бали за самостійно виконане наукове дослідження з проблематики дисципліни, здобуті сертифікати в межах неформальної та інформальної освіти, пропозиції з удосконалення змісту, наповнення та методики викладання навчальної дисципліни.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Використання інформаційних технологій в теорії прийняття рішень : навч. посіб. / О. Є. Лугинін, О. М. Дудченко, А. В. Рибчук та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 240 с.
2. Господарський кодекс України : Закон від 16.01.2003, № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
3. Гуржій Т. О. Правовий захист персональних даних [Текст] : монографія / Т. О. Гуржій, А. Л. Петрицький. Київ : КНТЕУ, 2019. 216 с.
4. Інформаційна безпека [Текст] : навч. посіб. / Ю. Я. Бобало, І. В. Горбатий, М. Д. Кіселичник та ін. ; за заг. ред. Ю. Я. Бобала, І. В. Горбатого ; Нац. ун-т «Львівська політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 580 с.
5. Лизанчук В. В. Інформаційна безпека: теорія і практика [Текст] : підручник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 728 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

6. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 19.08.2023).
7. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7.12.2000, № 2121-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
8. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994, № 3855-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
9. Про затвердження Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію : Постанова КМУ від 19.10.2016, № 736. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/736-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
10. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7.06.1996, № 236/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
11. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001, № 2210-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
12. Про інформацію : Закон України від 2.10.1992, № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
13. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015, № 848-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
14. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993, № № 3322-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
15. Про перелік відомостей, що не становлять комерційну таємницю : Постанова КМУ від 9.08.1993, № 611. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.08.2023).
16. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014, № 1315-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18> (дата звернення: 23.08.2023).
17. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Угода від 15.04.1994, 981 018. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text (дата звернення: 23.08.2023).
18. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003, № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 23.08.2023).

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, зокрема такі, як статті, в т.ч. у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі.

Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.

Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdiili/navcn-nauk-tsentru-nezalezno-otsiniuvannia-znan/dokumenti/>

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnisti>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle.

Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент

Оксана ЗАЯЧКІВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №972 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00